

Zalecenia i wskazania dla właścicieli lasów niepaństwowych (na terenie miasta i gminy Czechowice – Dziedzice oraz gminy Jasienica) - położonych w granicach wyznaczonego obszaru NATURA 2000 „ Dolina Górnej Wisły ”, jak również w bezpośrednim sąsiedztwie proponowanych ustawowych form ochrony przyrody i innych cennych przyrodniczo obszarów leśnych
(zgodnie z dołączonym wykazem wydzieleni leśnych – załącznik nr 1 i 2)
– w zakresie zasad prowadzenia proekologicznej gospodarki leśnej

W trakcie realizacji ustaleń planu należy zwrócić szczególną uwagę na rozłożenie wykonywania zabiegów gospodarczo – hodowlanych w takich porach roku, aby ograniczyć do minimum jakiegokolwiek negatywne oddziaływanie na siedliska przyrodnicze i gatunki ptaków, stanowiące główny cel ochrony w granicach obszaru NATURA 2000 „ Dolina Górnej Wisły ” oraz inne chronione gatunki roślin i zwierząt na tym obszarze .

Umiejętność rozpoznawania wymienionych poniżej gatunków roślin i zwierząt oraz poznania siedlisk ich występowania przez właścicieli lasów powinna być wspierana przez służby Nadleśnictwa Bielsko oraz Urząd Miasta w Czechowicach – Dziedzicach i Urząd Gminy w Jasienicy – w formie dodatkowych ulotek z kolorowymi zdjęciami lub podanych odsyłaaczy do popularnych stron internetowych o tematyce leśnej flory i fauny oraz zbiorowisk leśnych.

1. W przypadku siedlisk przyrodniczych przywołana na wstępie ogólna zasada dotyczy następujących zbiorowisk leśnych:

las grądowy (grąd środkowoeuropejski) - z przewagą drzewostanów liściastych : dębowo – grabowych i dębowo – lipowo – grabowych i domieszką : jawora, buka i świerka ;

las bukowy (żyzna buczyna górską) - z przewagą drzewostanów bukowo – dębowych i domieszką: jawora, świerka i modrzewia;

las łęgowy (wierzbowy, topolowy, jesionowy i olszowy) – z przewagą : olchy czarnej jesionu i wierzby oraz domieszką ; jawora, dębu i olszy szarej.

2. W przypadku gatunków ptaków – z uwagi na brak szczegółowej inwentaryzacji ich siedlisk łęgowych na gruntach leśnych, objętych projektem uproszczonego planu urządzania lasu, jak również w ich bezpośrednim sąsiedztwie – podstawowe zasady proekologicznej gospodarki leśnej należy odnieść do tzw. grupy „ ptaków łęgowych krajobrazu leśnego ” (bocian czarny, bielik, trzmiełojad, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, dzięcioł zielonosiwy, muchołówka białoszyja) – dla których warunkiem gniazdowania jest obecność jakiegoś elementu krajobrazu leśnego, bądź obecność tego krajobrazu w całości – a także „ łęgowych gatunków ptaków krajobrazu rolniczego ” (bocian biały, derkacz, jarzębatka, dzierzba czarnoczelna, gąsior, ortolan):

Wszelkie czynności gospodarcze, zmierzające do skutecznej ochrony potencjalnych miejsc łęgowych i miejsc bytowania ww. gatunków ptaków, wymienione w planie urządzania lasu, mają na celu w szczególności:

- zachowanie starodrzewi grądowych i łęgowych (trzmiełojad, dzięcioły), dodatkowo z obfitością dziupli (muchołówki),
- zachowanie mokradeł, zbiorników wodnych (bocian czarny, bielik),
- zachowanie ekstensywnego krajobrazu z rozproszonymi zadrzewieniami i zakrzaczeniami, w tym – tworzącymi strefę ekotonową (zwiększonej różnorodności przyrodniczej) na styku : las – pole.

W celu uzyskania tego stanu powinny być pozostawione w cięciach rębnych kępy starych drzew, a w trzebieżach na powierzchni nie wyznacza się do usunięcia drzew dziuplastych, pozostawiany jest również podszyt i podrost drzew. Należy uwzględnić zalecenia, dotyczące pozostawienia co najmniej 5% starodrzewu na powierzchniach, gdzie prowadzone będą cięcia

rębne.

3. W przypadku cennych gatunków roślin chronionych - można przyjąć iż przypuszczalne jest występowanie ok. 10 gatunków roślin chronionych, tj: *barwinek pospolity*, *bluszcz pospolity*, *gnieźnik leśny*, *kalina koralowa*, *kopytnik pospolity*, *kruszyna pospolita*, *marzanka wonna*, *parzydło leśne*, *pierwiosnek wyniosły*, *podrzeń żebrowiec*, *skrzyp olbrzymi*, a z gatunków rzadkich - *turzyca zgrzeblowata*, *spotykana w szczególności w lasach łęgowych*.

W obrębie wydzieleń leśnych, w których potencjalnie mogą występować powyższe gatunki roślin, zaplanowano wszelkie możliwe zabiegi gospodarcze (użytkowanie rębne, trzebieże i czyszczenia, odnowienia i melioracje agrotechniczne).

Konieczne jest zalecenie, aby w miejscach występowania gatunków chronionych lub rzadkich odpowiednio planować wszelkie prace leśne. Wszystkie wskazane w planie urządzania lasu cięcia mają charakter całkowicie pozytywny i polegają na wycinaniu drzew utrudniających rozwój drzewom przyszłościowym.

Ustalanie terminów pozyskania i zrywki należy planować tak, aby pozwalały unikać dużych zniszczeń runa, ściółki i gleby - np. planowanie pozyskania zimą przy pokrywie śnieżnej, bądź w okresie jesieni na zakończenie okresu wegetacji roślin - w przypadku lokalizacji cięć w miejscach występowania chronionych i rzadkich gatunków roślin.

Przy wyznaczaniu szlaków zrywkowych oraz podczas wykonywania cięć należy omijać stanowiska ww. gatunków, a w użytkowaniu rębnym - pozostawiać biogrupy i kępy z wszystkimi piętrami leśnymi - głównie na obrzeżach wydzieleń leśnych. Są to istotne zalecenia szczególnie w odniesieniu do wykonywania cięć, służących odślanianiu podrostów i nalotów w drzewostanach w fazie zaawansowanej klasy odnowienia. Pozostawianie biogrup starodrzewia pozwoli uniknąć negatywnego oddziaływania wyznaczonych zadań gospodarczych na stanowiska roślin chronionych i rzadkich.

Zaleca się, aby szlaki zrywkowe planować i zakładać już w fazie czyszczeń, a nawet przy zakładaniu upraw, jako tzw. szlaki operacyjne, które w przyszłości będą wykorzystane do prowadzenia zrywki drewna w trzebieży i użytkowaniu rębnym. Optymalny szlak zrywkowy o szerokości kilku metrów powinien mieć maksymalnie prosty przebieg, a ewentualne jego „skrzywienie” może być uzasadnione tylko istniejącymi lukami i przerzedzeniami w drzewostanie oraz ukształtowaniem terenu.

W trakcie wykonywania trzebieży i cięć rębnych należy przestrzegać zasady, by kierunek ścinki był zgodny ze spadkiem terenu lub w uzasadnionych przypadkach - równoległy do warstwiczy terenu. W obrębie poszczególnych wydzieleń do prac leśnych należy ograniczyć do niezbędnego minimum użycie ciężkiego sprzętu mechanicznego - zwłaszcza w warunkach niekorzystnych warunków pogodowych (opady deszczu).

Załącznik nr 1

Tabela 1 Zestawienie gruntów leśnych - położonych w granicach istniejących i proponowanych ustawowych form ochrony przyrody, innych obszarów przyrodniczo cennych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie

Miejscowość	Numer oddziału leśnego	Nazwa obszaru chronionego lub obszaru przyrodniczo cennego	Status ochrony
Czechowice - Dziejce (miasto)	3i, 3j, 3k, 3l, 3m, 3n	Podraj	Proponowany obszar chronionego krajobrazu
	2a, 2b, 2d, 2f, 2g, 2h, 2k, 2l 2m, 2n, 2o, 2p, 2d1, 2f1, 2g1	Kompleks stawów Brożyska	Proponowany zespół przyrodniczo - krajobrazowy
	3r, 3s, 3w, 4c, 4d, 4f, 4g, 4h 4i, 4j, 4k, 4h, 4i, 4n, 4o 4p 4r, 4s, 4t, 4x, 4y, 4z	Obszar stawów przy ul. Mazańcowickiej	Proponowany użytek ekologiczny
Ligota (gmina wiejska Czechowice - Dziejce)	-	-	-
Bronów (gmina wiejska Czechowice - Dziejce)	-	-	-
Lanek (gmina wiejska Czechowice - Dziejce)	-	-	-
Międzyrzecze Dolne (gmina Jasienica)	3j	Jarocz	Przyrodniczo cenny obszar leśny
	3m, 3n, 3o, 3p, 3r	Las Studziennik	Przyrodniczo cenny obszar leśny
Międzyrzecze Górne (gmina Jasienica)	2a	Las Przedniak	Przyrodniczo cenny obszar leśny
	2f, 2g	Łęgi nad Jasienicą	Proponowany rezerwat przyrody
Rudzica (gmina Jasienica)	3a, 3b, 3i, 3j	Grabówka	Projektowany rezerwat przyrody
	1c, 1d, 1l, 1m, 1n, 1o, 1p, 2f, 2i	Las nad Bronowem	Proponowany rezerwat przyrody
	3d, 3f, 3g, 3h	Las nad Stawem Przędziątek Iłowiecki	Przyrodniczo cenny obszar leśny
	4a, 4b, 4d, 4f	Wąwozy Rudzickie (Las Granicznik, Las Stryczków, Las Wyrobków, Las Kajsturów Las Pośredniak)	Przyrodniczo cenny obszar leśny
	5h, 5i, 5k, 5l, 5m, 5o, 5p, 5r 5s, 5t, 5a1, 5b1, 5c1, 5x, 5w	Działy Rudzickie	Przyrodniczo cenny obszar leśny

Tabela 2 Zestawienie powierzchniowe gruntów leśnych – położonych w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 „Dolina Górnej Wisły”

Miejscowość	Numer oddziału	Powierzchnia oddziałów leśnych [ha]
Międzyrzecze Dolne	3a, 3b, 3c, 3d 3f, 3g, 3h, 3i, 3j, 3k, 3l, 3m 3n, 3o, 3p, 3	0,02, 0,58, 1,89, 0,29, 0,01, -, 0,43, 1,07, 1,96, 0,28, 0,10, 0,60, 0,83, 2,39, 0,29, 0,23
Międzyrzecze Górne	2a, 2b, 2c, 2d 2f, 2g, 2h	1,59, 0,50, 0,18 0,01, 0,96, 1,00 0,69
Rudzica	1a, 1b, 1c, 1d, 1f, 1g, 1h, 1i, 1j, 1k, 1l, 1m, 1n, 1o, 1p, 2a, 2b, 2c, 2d, 2f, 2g, 2h, 2i, 2j, 3a, 3b, 3c, 3d, 3f, 3g, 3h, 3i, 3j, 3k, 3l, 3m, 3n, 3o, 3p, 3r, 4a, 4b, 4c, 4d, 4f, 4g, 4h, 4i, 4j, 4k, 4l, 4m, 4n, 4o, 4p, 4r, 4s, 5a, 5b, 5c, 5d, 5f, 5g, 5h, 5i, 5j, 5k, 5l, 5m, 5n, 5o, 5p, 5r, 5s 5t, 5y, 5z, 5a1, 5b1, 5c1	0,14, 0,81, 0,06, 0,37, 0,15, 0,23, 0,41, 0,56, 0,12, 0,19, 0,53, 0,27, 0,16, 0,03, 0,82, 0,12, 1,46, 0,06, 0,19, 1,91, 2,53, 1,62, 2,84, 2,39, 0,27, 0,11, 0,51, 0,32, 0,13, 0,07, 0,06, 0,12, 0,07, 0,04, 2,53, 0,13, 0,15, 0,09, 0,25, 0,08, 3,26, 0,69, 3,58, 2,20, 2,05, 0,21, 0,34, 0,48, 0,30, 0,32, 0,41, 1,54, 1,25, 0,91, 0,20, 0,53, 1,43, 0,95, 0,94, 0,40, 0,66, 0,16, 0,75, 0,43, 0,01, 2,46, 0,59, 2,10, 0,25, 0,51, 1,40, 3,57, 0,86, 0,25, 0,42, 0,79, 3,55, 0,38, 0,71
Ligota (gmina wiejska Czechowice - Dziejzice)	5a, 5b, 5f	1,21
Bronów (gmina wiejska Czechowice - Dziejzice)	6a, 6b	1,11
Landek (gmina wiejska Czechowice - Dziejzice)	7a	0,24